

Freedom | สรุปประวัติ

สอบกลางภาค 2/2566

โดย M.3/7 | FREEDOM GROUP

- การปกครองในกรุงรัตนโกสินทร์และอยุธยา
- การปฏิรูปประเทศ
- วัตถุประสงค์และวาระ
- ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
- แผนที่กรุงรัตนโกสินทร์
- กษัตริย์รัชกาลที่ 1 - 10

คำเตือน

เนื้อหาทั้งหมดเป็นเนื้อหาที่สรุปด้วยตนเอง
เนื้อหาจาก หนังสือ/สมุด/ซีดี และครู
เนื้อหาอาจมีความผิดพลาดได้

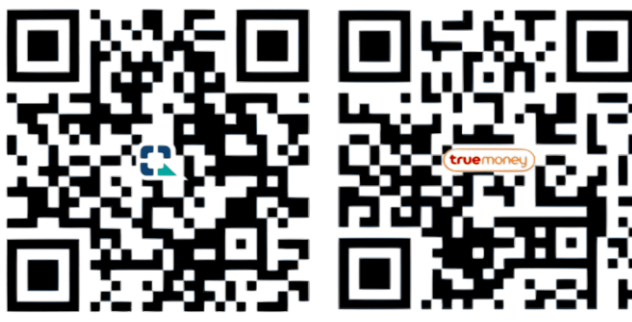

FREEDOM
ASSUMPTION COLLEGE THONBURI

ONLINE PDF
POOMP5.COM/FREEDOM

SUPPORT US

PROMPT PAY TRUEMONEY

การปกครอง

อยุธยา

ปกครองแบบ **มีกษัตริย์เป็นประมุข**
กษัตริย์มีอำนาจสูงสุด ในอยุธยา
ปกครองแบบ**จตุสดมภ์** แบ่งเป็น 4 กรม
คือ **กรมเวียง** **วัง** **คลัง** **นา**

รัตนโกสินทร์

ปกครองแบบ **สมบูรณาญาสิทธิราชย์**
มีกษัตริย์เป็นประมุข มีอำนาจสูงสุด
แต่ภายหลัง เปลี่ยนการปกครองเป็น
แบบ**ราชาธิปไตย**ภายใต้รัฐธรรมนูญ

กรมเวียง

ดูแลความสงบเรียบร้อย **ทุกส่วนของราชกร** **ปราบโจรผู้ร้าย** **ตัดสินคดี**

กรมวัง

ดูแล**กษัตริย์** **กิจการในพระราชสำนัก** **พิพากษาคดี**ให้ราชกร

กรมคลัง

ค้าขายกับต่างประเทศ **จัดเก็บภาษีอากร**จากราชกร **รายได้ของแผ่นดิน**

กรมนา

ทำมาหากิน การ**ประกอบอาชีพ** **เก็บรักษาเสบียงอาหาร**เพื่อใช้ในยามศึก

TIPS

สมบูรณาญาสิทธิราชย์ คือ **กษัตริย์มีอำนาจการตัดสินสูงสุด** ไม่ถูกจำกัดด้วยกฎหมาย
สภานิติบัญญัติ / ประเพณี มักจะเป็นการ**สืบต่อเชื้อสาย**ตามวงศ์ตระกูล

สนธิสัญญาเบอร์นี

อนุญาตให้พ่อค้าชาวสยามค้าขายกับประเทศอังกฤษได้อย่างเสรี
โดยไทยมี**เก็บภาษี**พ่อค้าชาวอังกฤษตามความกว้างปากเรือ และ
พ่อค้าชาวอังกฤษก็ต้อง**ทำตามกฎหมาย**ของสยาม

สนธิสัญญาบาวริง

เขียนเพิ่มเติม

เปิดการค้าเสรีระหว่างอังกฤษกับสยามโดยมีการปรับเปลี่ยนกฎระเบียบ
การค้าระหว่างประเทศ โดยการสร้างระบบการนำเข้าและส่งออกใหม่
สัญญานับนี้**เขียนเพิ่มเติมจากสนธิสัญญาเบอร์นี**

สมัยปฏิรูปประเทศ

เหตุผล

เพราะเป็นยุคล่าอาณานิคม ไทยจึงปรับปรุงประเทศให้รอดจากการเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตกและมีเทคโนโลยีที่ตามทัน แต่ช่วงแรกไทยยังเจอการล่าอาณานิคมของชาติตะวันตกอยู่เสมอ จึงต้องเร่งพัฒนาประเทศภายหลังยังมีการเซ็นสัญญาเบาจริง

แนวทางป้องกันประเทศ

ไทยได้เซ็นสนธิสัญญาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการค้ากับประเทศตะวันตก ไทยยอมเซ็นสัญญาแม้จะรู้ว่าสัญญานั้นจะทำให้เราจะเสียเปรียบชาวตะวันตก อาจเสียดินแดนให้ชาวตะวันตกไปบ้าง แต่เพื่อการพัฒนาประเทศ และความปลอดภัย

ผลลัพธ์

ด้านการประเทศ ไทยทันสมัยขึ้น และยังมีการเปิดประเทศเพื่อให้ประเทศอื่นมาค้าขายกับไทย และมีความสัมพันธ์กับประเทศทางตะวันตก แต่สัญญาเบาจริงก็ส่งผลให้ไทยสูญเสียรายได้ และดินแดนบางส่วนให้กับอังกฤษและฝรั่งเศส

ด้านการปกครอง มีการปรับให้เท่าเทียมมากขึ้นและแบ่งส่วนปกครอง มีการคมนาคม ขุดคลอง สร้างถนน ประกาศใช้เหรียญ และจากสัญญาเบาจริงทำให้มีต่างชาติมาสร้างบ้านและค้าขายในไทย จากการเข้ามาของต่างประเทศยังทำให้มีการยกเลิกทาส จัดตั้งกรมต่าง ๆ เช่นกระทรวงศึกษาธิการ

TIPS

ลองนึกภาพเพื่อนสุดที่รักที่ต้องเซ็นสัญญากับอริเพราะกลัวโดนอริกระที่บ แต่ก็ต้องโดนอริโกตังค์อยู่ทุกวันอะคับ ช่วยให้จำง่ายขึ้นได้เยอะนะเชื่อผม

วัดและวรรณกรรม

พระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหารหรือวัดโพธิ์

วัดโพธิ์เป็นวัดประจำรัชกาลของ ร.1 ถึง ร.4 4 โดยวัดโพธิ์เป็นอารามหลวงชั้นเอก สร้างมาตั้งแต่สมัยอยุธยา สำคัญตรงเป็นที่ประจำรัชกาลของกษัตริย์ บางครั้งก็เป็นทีสำหรับทำพิธี มีทูตหรือนักเดินทางจะมาที่นี่ ภายหลังวัดโพธิ์ได้ถูกทำเป็นสถานที่ท่องเที่ยวจนถึงปัจจุบัน

วัดสุทัศนเทพวรารามหรือวัดสุทัศน์

วัดสุทัศน์เป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัย ร.1 โดยสร้างขึ้นในเมืองชั้นใน ตั้งแต่ ร.1 - ร.3 ก็มีการสร้างและปรับปรุงอยู่เสมอ วัดสุทัศน์นับเป็นพระอารามหลวงของไทยมีการใช้ทำพิธีปฏิบัติธรรม และยังมีการสร้างกุฏิและนิมิตพระเจ้ามาจำวัดตั้งแต่สมัย ร.3

รามเกียรติ์

รามเกียรติ์เป็นวรรณกรรมที่แพร่หลายมาจากอินเดีย ในไทยได้ปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้เข้ากับวัฒนธรรมในประเทศจนภายหลังกลายเป็นวรรณกรรมประจำชาติ และในสมัย ร.1 ทรงพระราชนิพนธ์ให้รวมเนื้อเรื่องให้ครบตั้งแต่ตอนต้นจนจบ

สังข์ทอง

สังข์ทองมีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยจนถึงรัตนโกสินทร์ แต่ในสมัย ร.2 ได้ตัดตอนท้ายของเรื่องออก สังข์ทองเป็นนิทานพื้นบ้านของไทยในภาคเหนือและภาคใต้ และสังข์ทองยังเป็นเรื่องที่มาจากสุวันสังฆชاذกซึ่งเป็นหนึ่งในประวัติของ ชาดกพุทธประวัติ

อิเหนา

อิเหนาเป็นวรรณกรรมไทยมีตั้งแต่สมัยอยุธยา ต่อมาในสมัย ร.2 ได้พระราชนิพนธ์ให้อิเหนา กลายเป็นละครที่ใช้แสดงรำ และเรื่องอิเหนายังแพร่หลายในชา

ความสัมพันธ์

ล้านนา

สมัยรัชกาลที่ 1 – 3 มีสัมพันธ์ไมตรีที่ดีต่อกันอย่างมาก จนกระทั่งในรัชกาลที่ 5 ได้รวมประเทศระหว่างล้านนากับไทยเข้าด้วยกัน เพื่อให้ดูแลกันได้ง่ายมากขึ้น

ล้านช้าง

ล้านช้างคือลาว ไทยและล้านช้างนับเป็นเมืองพี่น้องกันมีความสัมพันธ์ด้านการเมืองที่ไทยเข้าไปครอบงำ ผูกสัมพันธ์ไมตรีและการทำศึกสงครามร่วมกัน

IVUS

สมัยรัชกาลที่ 1 – 3 มีความสัมพันธ์ด้านการเมืองและสงคราม เพื่อยุบายอำนาจอิทธิพลเข้าไปในรัชกาลที่ 1 – 3 ได้มีทั้งการทำสงครามและปกครองเขมร

เวียดนาม

เวียดนามหรือญวน ในสมัย ร.1 ได้มีการช่วยเหลือกัน ทำให้มีไมตรีที่ดีจนถึง ร.2 แต่ในรัชกาลที่ 3 ได้มีการทำสงครามความขัดแย้งระหว่างไทยและเวียดนาม

มลายู

มลายูมีความสัมพันธ์ด้านการเมือง ไทยพยายามขยายอิทธิพลเข้าไปในมลายูทำให้เกิดสงครามขึ้นในบางครั้ง ในรัชกาลที่ 2 – 3 มีสัมพันธ์ที่ดีกับหัวเมืองต่าง ๆ ของมลายู

ลังกา

ลังกาหรือศรีลังกา มีสัมพันธ์ไมตรีที่ดีต่อกันตั้งแต่สมัยอยุธยา โดยในสมัย ร.2 ได้มีการส่งทูตไปเยือนอยู่ 1 ครั้ง และลังกากับไทยยังมีความสัมพันธ์ทางศาสนา 2 ศาสนาอีกด้วย

พม่า

ร.1 – ร.3 ไทยและพม่าเกิดสงครามกันตลอด ยิ่งในช่วงสมัยรัชกาลที่ 1 และค่อย ๆ ลดลงมาในสมัยรัชกาลที่ 2 – 3 ไทยและพม่าเคยผูกไมตรีแล้วไม่สำเร็จเพราะความไม่ซื่อสัตย์

จีน

จีนกับไทยจะมีความสัมพันธ์ด้านการค้าขาย ไทยและจีนมีการติดต่อค้าขายมาตั้งแต่อดีต ไม่เคยเกิดสงครามและการแย่งชิงกันทำให้มีมิตรไมตรีที่ดี

กษัตริย์ 10 รัชกาล

กษัตริย์ 10 รัชกาล

ตัวแดงช่วยจำได้นะ

1.) พระ**พุทธ**ยอดฟ้าจุฬาโลก

2.) พระ**พุทธ**เลิศหล้านภาลัย

3.) พระ**นั่ง**เกล้าเจ้าอยู่หัว

4.) พระ**จอม**เกล้าเจ้าอยู่หัว

5.) พระ**จุล**จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

6.) พระ**มงกุฎ**เกล้าเจ้าอยู่หัว

7.) พระ**ปก**เกล้าเจ้าอยู่หัว

8.) พระปรเมนทรมหา**อนัน**ทมหิตล

9.) พระมหา**ภูมิ**พลอดุลยเดชมหาราช

10.) พระ**วชิร**เกล้าเจ้าอยู่หัว

พัฒนาการ s.1 – s.10

s.1 : กฎหมายตราสามดวงและกฎหมายพระ:

s.2 : หย่อนทอนระบบไพร่และส่งออกข้าว

s.3 : การเผยแผ่ศาสนาและค้าขายต่างชาติ

s.4 : มีเสรีภาพและเกิดสนธิสัญญาเบาว์ริง

s.5 : รศ.112 , เกิดการรบและเกิดยาใหม่ ๆ

s.6 : แบ่งเมืองเป็นมณฑล , รากฐานเศรษฐกิจ

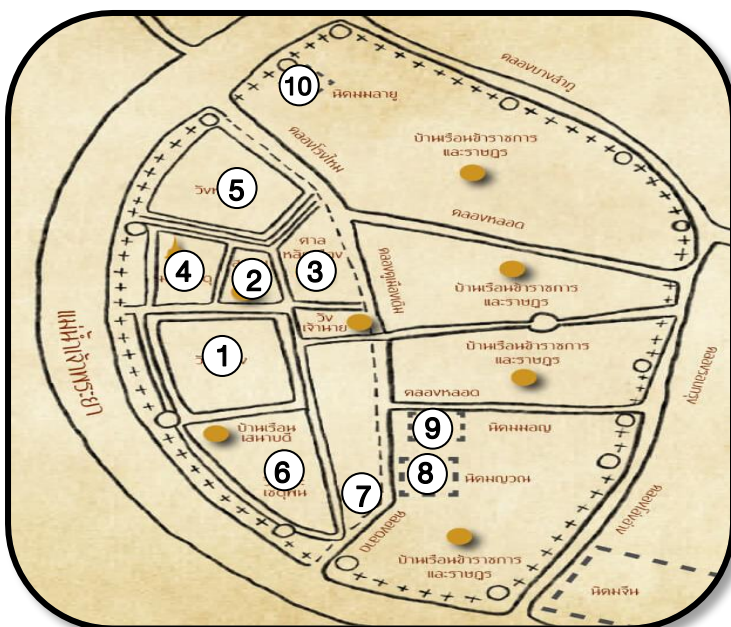
s.7 : เศรษฐกิจตกต่ำและเกิดการใช้อำนาจ

s.8 : เลิกทาสไพร่และคนเริ่มเข้าถึงกฎหมาย

s.9 : เกิดโครงการต่าง ๆ และรากฐานที่มั่นคง

s.10 : การเกษตรเคลื่อนที่และทำพิธีมงคล

การปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ใช้ถึง s.7

- 1 : วังหลวง
- 2 : ท้องสนามหลวง
- 3 : ศาลหลักเมือง
- 4 : วัดมหาธาตุ
- 5 : วังหน้า

- 6 : วัดพระเชตุพน
- 7 : กรมพระนคร
- 8 : นิคมนวอน
- 9 : นิคมนมพูน
- 10 : นิคมมลายู